

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/23-10/24
URBROJ: 613-20-24-9
Pazin, 26. veljače 2024.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje i korištenje
skloništa za građane
na području
Grada Pule – Pola**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
JAVNA I DRUGA SKLONIŠTA U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE	5
UPRAVLJANJE I KORIŠTENJE SKLONIŠTA ZA GRAĐANE NA PODRUČJU GRADA PULE – POLA	12
Normativno uređenje upravljanja i korištenja javnih i drugih skloništa	13
Evidencije javnih i drugih skloništa	17
Planiranje, izgradnja i održavanje te korištenje javnih skloništa	20
Informiranje javnosti	23
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I KORIŠTENJA SKLONIŠTA ZA GRAĐANE NA PODRUČJU GRADA PULE – POLA	26
OČITOVANJE GRADA PULE – POLA	29

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
UPRAVLJANJA I KORIŠTENJA SKLONIŠTA ZA GRAĐANE
NA PODRUČJU GRADA PULE – POLA

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja i korištenja skloništa za građane na području Grada Pule – Pola.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 21. kolovoza 2023. do 26. veljače 2024.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti je upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa za građane na području Grada Pule – Pola. Pod javnim skloništimu u ovoj reviziji smatraju se skloništa u vlasništvu Grada Pule – Pola i skloništa kojima upravlja Grad Pula – Pola, a pod drugim skloništimu smatraju se skloništa u stambenim i poslovnim zgradama u vlasništvu i nadležnosti drugih pravnih i fizičkih osoba te drugi objekti za sklanjanje ljudi. Pod upravljanjem i korištenjem skloništa smatraju se poslovi evidentiranja javnih i drugih skloništa, reguliranja vlasničkopravnog statusa, izgradnje, tekućeg i investicijskog održavanja javnih skloništa, davanja u zakup i na korištenje javnih skloništa te obavljanje drugih poslova u vezi s javnim i drugim skloništimu, u skladu s propisima i unutarnjim aktima Grada Pule – Pola.

Subjekt revizije je Grad Pula – Pola (dalje u tekstu: Grad).

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost aktivnosti Grada u vezi s upravljanjem i korištenjem javnih skloništa na svom području.

Posebni ciljevi revizije su:

- provjeriti normativno uređenje odnosno uspostavu pravnog, strateškog i planskog okvira za učinkovito upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa
- provjeriti evidencije i cjelovitost podataka o javnim i drugim skloništimu na području Grada
- provjeriti planiranje, izgradnju i održavanje javnih skloništa i koriste li se u skladu s unutarnjim aktima Grada i pažnjom dobrog gospodara
- provjeriti provođenje informiranja javnosti o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite za ostvarivanje zaštite i spašavanja građana u slučajevima velikih nesreća i katastrofa te u otklanjanju posljedica terorizma i ratnih razaranja.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa i unutarnji akti subjekta revizije, objave u medijima te drugi dostupni podaci.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi te drugi dostupni materijali u vezi s upravljanjem i korištenjem skloništa
- analizirani su podaci iz planskih dokumenata sustava civilne zaštite koje donosi i objavljuje Grad
- provjerena je dokumentacija Grada u vezi s ustrojavanjem evidencija o stanju i opremljenosti te s upravljanjem i korištenjem skloništa
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama Grada i pribavljena obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem i korištenjem skloništa.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja i korištenja javnih i drugih skloništa utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Grada u vezi s upravljanjem i korištenjem skloništa.

Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: normativno uređenje upravljanja i korištenja javnih i drugih skloništa, evidencije javnih i drugih skloništa, planiranje, izgradnja i održavanje te korištenje javnih skloništa i informiranje javnosti.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- **Je li upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa na području Grada učinkovito?**

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Je li Grad normativno uredio upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa?
- Je li Grad ustrojio evidencije o javnim i drugim skloništima na svom području te jesu li podaci cjeloviti?
- Jesu li skloništa obuhvaćena planskim dokumentima sustava civilne zaštite, je li planskim dokumentima predviđena mogućnost izgradnje novih skloništa te održavaju li se i koriste javna skloništa u skladu s unutarnjim aktima Grada i pažnjom dobrog gospodara?
- Provodi li se informiranje javnosti o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite u provedbi mjera zaštite i spašavanja građana?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja i korištenja skloništa, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Normativno uređenje upravljanja i korištenja javnih i drugih skloništa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Grad je normativno uredio poslove upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu i suvlasništvu Grada, uključujući i javna skloništa. ○ Donesena je strategija upravljanja i raspolaganja imovinom Grada te godišnji plan upravljanja nekretninama koji uključuje i plan upravljanja javnim skloništima. ○ Utvrđeni su načini i uvjeti upravljanja i korištenja javnih skloništa (davanja na korištenje ili u zakup). ○ Utvrđena je namjena javnih skloništa odnosno djelatnosti koje se u skloništima mogu obavljati u mirnodopskim uvjetima. ○ Grad je donio procjenu rizika od velikih nesreća i plan djelovanja sustava civilne zaštite (ili zajednički plan djelovanja civilne zaštite s drugim jedinicama lokalne samouprave). ○ Grad je donio godišnju analizu stanja sustava civilne zaštite, godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine.

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ Planom djelovanja civilne zaštite (ili drugim planskim dokumentima i smjernicama) obuhvaćeni su, između ostalog, i podaci o svim skloništim na području Grada (pregled skloništa po vrsti i kapacitetu). ○ Planom djelovanja civilne zaštite utvrđen je način sklanjanja stanovništva, boravak u skloništim i imenovani su voditelji skloništa. ○ Grad je planskim i drugim dokumentima utvrdio primjereni broj i potrebne kapacitete skloništa i drugih objekata za sklanjanje.
2.	Evidencije javnih i drugih skloništa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Grad je ustrojio evidencije o javnim i drugim skloništim na svom području. ○ Evidencije o skloništim sadrže točne i sveobuhvatne podatke o kapacitetu pojedinog skloništa, vlasništvu, stanju skloništa, površini skloništa, posljednje obavljenom tekućem održavanju, korisnicima skloništa i druge podatke bitne za donošenje odluka i planskih dokumenata. ○ Javna skloništa su evidentirana u poslovnim knjigama i analitičkim evidencijama Grada. ○ Javna skloništa su evidentirana u registru imovine, sa svim podacima bitnima za upravljanje i raspolaganje. ○ Podaci o javnim skloništim u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama su usklađeni s podacima u registru imovine. ○ Grad je obavio godišnji popis imovine i obveza, popisom su obuhvaćena sva javna skloništa te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. ○ U zemljišnim knjigama upisano je vlasništvo nad javnim skloništim, odnosno poduzimaju se potrebne aktivnosti radi upisa vlasništva.
3.	Planiranje, izgradnja i održavanje te korištenje javnih skloništa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planskim dokumentima Grada utvrđena je mogućnost izgradnje novih skloništa. ○ Javna skloništa su redovno održavana i u ispravnom su stanju. ○ Javna skloništa su dana na korištenje ili u zakup. ○ Postupci davanja javnih skloništa na korištenje ili u zakup provedeni su u skladu s unutarnjim aktima Grada. ○ S korisnicima javnih skloništa zaključeni su ugovori o zakupu ili korištenju. ○ Ugovorima o zakupu ili korištenju utvrđeni su uvjeti korištenja i održavanja javnih skloništa. ○ Za javna skloništa koja nisu u funkciji poduzimane su aktivnosti za stavljanje skloništa u moguću upotrebu (provođenje tekućeg održavanja, davanje na povremeno korištenje ili u zakup). ○ Grad ostvaruje prihode i rashode od upravljanja i korištenja javnih skloništa. ○ Evidencije prihoda i rashoda od upravljanja i korištenja javnih skloništa vode se ažurno. ○ Analiziraju se i vrednuju ekonomski i financijski učinci upravljanja i korištenja javnih skloništa te se poduzimaju mjere i aktivnosti u cilju povećanja pozitivnih i smanjenja negativnih učinaka. ○ Propisane su ovlasti i odgovornosti u vezi s upravljanjem i korištenjem javnih skloništa.
4.	Informiranje javnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Primjenjuje se načelo javnosti, odnosno objavljuju se akti i drugi dokumenti o upravljanju i korištenju skloništa na području Grada te dokumenti civilne zaštite. ○ Na mrežnim stranicama Grada objavljuju se informacije za građane o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite i na osiguranju uvjeta za sklanjanje u provedbi mjera zaštite i spašavanja građana te osnovne informacije o skloništim na području Grada. ○ Provode se aktivnosti na edukaciji građana u cilju podizanja razine svijesti građana kao sudionika sustava civilne zaštite.

Upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa ocjenjuje se **učinkovitim**, ako je Grad normativno uredio upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa, ustrojio evidencije o javnim i drugim skloništim na području Grada, a podaci o skloništim su cjeloviti, ako se planiranje, izgradnja i održavanje te korištenje javnih skloništa obavlja u skladu s unutarnjim aktima Grada i pažnjom dobrog gospodara te se informira javnost o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite u provedbi mjera zaštite i spašavanja građana.

Upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene određene slabosti i propusti koji ne utječu bitno na učinke upravljanja i korištenja.

Upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito upravljanje i korištenje te su potrebna značajna poboljšanja.

Upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito upravljanje i korištenje u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti.

JAVNA I DRUGA SKLONIŠTA U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

Javna skloništa i drugi objekti pogodni za zaštitu i spašavanje važan su dio sustava civilne zaštite kod spašavanja ljudi te sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanja građana u slučajevima velikih nesreća, katastrofa i ratnih razaranja.

Upravljanje i korištenje skloništa djelomično su uredile odredbe Zakona o unutarnjim poslovima (Narodne novine 55/89, 18/90, 47/90, 19/91 – pročišćeni tekst, 73/91, 19/92, 33/92, 76/94, 161/98, 128/99, 29/00, 53/00 i 129/00). Odredbe o civilnoj zaštiti i skloništim dodane su u spomenuti Zakon izmjenama Zakona (Narodne novine 76/94) donesenim u 1994., do kada je ovo područje bilo regulirano propisima o obrani. Stupanjem na snagu Zakona o policiji u 2000. (Narodne novine 129/00 i 41/08), koji je bio na snazi od siječnja 2001. do travnja 2011., Zakon o unutarnjim poslovima prestao je važiti, ali su prema odredbama članka 134. na snazi ostale odredbe Zakona o unutarnjim poslovima koje su se odnosile na civilnu zaštitu (odredbe članaka od 13. do 24o.) i skloništa (odredbe članaka od 24p. do 24ž.). Odredbom članka 127. Zakona o policiji (Narodne novine 34/11, 130/12, 89/14, 151/14, 33/15, 121/16 i 66/19), koji je na snazi od travnja 2011., prethodno spomenuti Zakon o policiji prestao je važiti, ali odredbe ovog Zakona više ne spominju što je s odredbama Zakona o unutarnjim poslovima koje su se odnosile na civilnu zaštitu i skloništa, a koje je prethodni Zakon o policiji ostavio na snazi i koje kasnije donesenim propisima nisu stavljene izvan snage.

Prema odredbama spomenutog Zakona o unutarnjim poslovima, sklonište je objekt ili prostorija koja pruža propisani stupanj zaštite. Skloništa i drugi objekti za zaštitu ljudi planiraju se i grade radi zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih i drugih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških, ekoloških nesreća te ratnih razaranja, a skloništa se grade u skladu s prostornim planovima te planovima zaštite i spašavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Općine, gradovi i Grad Zagreb dužni su na svom području osigurati prostore za javna skloništa, a pri gradnji komunalnih i drugih građevina ispod površine tla investitor je dužan predvidjeti mogućnost njihove brze prilagodbe za sklanjanje ljudi. Za javna skloništa mogu se koristiti i pogodne postojeće komunalne i druge građevine prilagođene toj svrsi.

Vlasnici stambenih zgrada i poslovnih objekata, građani i pravne osobe dužni su u skladu s uputama i zahtjevima nadležnih tijela civilne zaštite pripremati i održavati podrumске i druge prostorije pogodne za sklanjanje te sudjelovati u gradnji rovovskih skloništa. Sredstva za opremanje i održavanje postojećih javnih skloništa obvezne su osiguravati općine, gradovi i Grad Zagreb iz sredstava općinskog odnosno gradskog proračuna te od zakupnina za korištenje skloništa u miru za druge namjene. Sredstva za opremanje i održavanje skloništa u sastavu stambene ili poslovne ili stambeno-poslovne zgrade osiguravaju se iz zakupnine za korištenje skloništa u miru za druge namjene.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjim poslovima u prosincu 1998. (Narodne novine 161/98), ukinuta je općinama i gradovima obveza gradnje javnih skloništa, a na snazi su ostale odredbe prema kojima su investitori bili dužni graditi skloništa pri gradnji stambenih i poslovnih građevina, osim u slučajevima u kojima je nadležno upravno tijelo za prostorno uređenje uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne policijske uprave moglo utvrditi da je sklanjanje osigurano u već izgrađenim skloništim a te u slučajevima u kojima se moglo utvrditi da investitor nije dužan graditi sklonište jer bi zbog geološko-hidroloških uvjeta troškovi gradnje bili nerazmjerno visoki ili ako se radilo o građevini za privremenu uporabu. Navedenim izmjenama Zakona ukinut je i doprinos za izgradnju skloništa koji su bili u obvezi plaćati investitori kod izgradnje stambenih i poslovnih građevina, a koji nisu bili u obvezi graditi skloništa.

Do donošenja navedenih izmjena Zakona, sredstva za gradnju, opremanje i održavanje skloništa, osim iz gradskih i općinskih proračuna, osiguravala su se od doprinosa investitora koji nisu bili u obvezi graditi skloništa (što se uplaćivalo pri ishodu građevinske dozvole po stopi od 1,5 % od ukupne predračunske vrijednosti građevinskog dijela građevine), od najamnine, stanarine, odnosno zakupnine od poslovnih zgrada i prostorija (po stopi od 1 % od ukupnog iznosa najamnine, stanarine, odnosno zakupnine poslovnih zgrada i prostorija) te od zakupnina za korištenje skloništa u miru za druge namjene. Navedena sredstva uplaćivala su se na poseban račun Ministarstva unutarnjih poslova (dalje u tekstu: Ministarstvo), a o rasporedu i uporabi ovih sredstava odlučivalo je Ministarstvo. S obzirom na to da navedenim izmjenama investitorima nije bila ukinuta obveza gradnje skloništa u sastavu stambenih i poslovnih građevina, a ukinuta je obveza plaćanja doprinosa za izgradnju skloništa investitorima koji zbog naprijed navedenih razloga nisu bili u obvezi graditi skloništa, ova obveza ukinuta je Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske u 2000., uz obrazloženje da je obveza gradnje skloništa dovela dio investitora u neravnopravni položaj.

Zakon o zaštiti i spašavanju (Narodne novine 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10) koji je bio na snazi od prosinca 2004. do kolovoza 2015., uređivao je sustav zaštite i spašavanja građana, materijalnih i drugih dobara u katastrofama (u katastrofe su uključene i posljedice nastale ratnim razaranjem i terorizmom) i velikim nesrećama. Navedeni Zakon nije uređivao upravljanje i korištenje skloništa, osim što je odredbama članka 51., koje su se odnosile na inspeksijski nadzor, bilo propisano da inspektori zaštite i spašavanja mogu, između ostalog, pregledavati i prostorije namijenjene zaštiti i spašavanju (skloništa, skladišta i drugo).

Do stupanja na snagu Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22), u kolovozu 2015., na snazi su bili provedbeni propisi, odnosno četiri pravilnika, koji su pobliže regulirali gradnju, opremanje te upravljanje i održavanje skloništa. Pravilnikom o tehničkim normativima za skloništa (Službeni list SFRJ 55/83) bili su utvrđeni tehnički normativi za skloništa za zaštitu stanovništva od ratnih djelovanja te su ovisno o namjeni, skloništa građena kao jednonamjenska (koriste se isključivo za potrebe zaštite i spašavanja) ili višenamjenska (u miru se koriste u mirnodopske svrhe, ali se prema potrebi u kratkom vremenu mogu pretvoriti u skloništa). Prema stupnju zaštite razlikuju se skloništa za dopunsku zaštitu (moraju izdržati nadtlak od 50 kPa te omogućiti višesatni boravak do 50 osoba), za osnovnu zaštitu (nadtlak od 100 do 300 kPa; sedmodnevni boravak do 300 osoba) i za pojačanu zaštitu (izravan pogodak zrakoplovne bombe od 300 kg ili veće; četrnaestodnevni boravak do 2 000 osoba). Prema veličini sklonišnog prostora razlikuju se obiteljska skloništa, kućna skloništa i skloništa za stambeni blok, skloništa za poslovne subjekte i javna skloništa. Za javna skloništa se sklonišni prostor određivao prema broju stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broju stanovnika za koji nisu osigurana obiteljska skloništa i kućna skloništa ili skloništa za stambeni blok u polumjeru gravitacije tom skloništu (250 m). Pravilnikom o održavanju skloništa i drugih zaštitnih objekata u miru (Narodne novine 45/84) bile su propisane vrste i dinamika održavanja skloništa i drugih zaštitnih objekata u miru te uređaja i opreme u njima (tekuće i investicijsko održavanje te tehnička kontrola ispravnosti i funkcionalnosti opreme). Pravilnikom o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu (Narodne novine 2/91) bili su utvrđeni kriteriji za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa (prema veličini naselja i procijenjenom stupnju ugroženosti). Pravilnikom o uvjetima pod kojima se u miru skloništa mogu davati u zakup (Narodne novine 98/01) bili su propisani uvjeti pod kojima se u miru skloništa mogu davati u zakup (zakupnik ne smije obavljati adaptacije koje utječu na zaštitne značajke skloništa, na zahtjev nadležnog tijela sklonište se u roku od 24 sata mora osposobiti za sklanjanje i drugo).

Donošenjem Zakona o sustavu civilne zaštite u kolovozu 2015., odredbom članka 98. navedenog Zakona ukinuti su svi naprijed navedeni pravilnici.

Odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite utvrđena je civilna zaštita kao sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama te otklanjanju posljedica terorizma i ratnih razaranja. S obzirom na to da je navedenim Zakonom uređen sustav i djelovanje civilne zaštite, odredbe o civilnoj zaštiti prema Zakonu o unutarnjim poslovima su prestale važiti. Međutim, upravljanje i korištenje skloništa nije uređeno donošenjem Zakona o sustavu civilne zaštite ni drugim propisima donesenima nakon travnja 2011. Zakon o sustavu civilne zaštite spominje skloništa samo u odredbi članka 96., prema kojoj jedinice lokalne samouprave danom stupanja na snagu Zakona preuzimaju poslove upravljanja i održavanja javnih skloništa na svojem području. Pravni informacijski portali (IUS-INFO, CADIAL) smatraju da su odredbe Zakona o unutarnjim poslovima, koje se odnose na civilnu zaštitu i skloništa, i dalje na snazi te se navođenjem navedenih odredbi Zakona koriste i neke druge institucije pri donošenju svojih odluka i rješenja.

Odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite utvrđeni su pojmovi spašavanja stanovništva te mjere koje se provode u spašavanju stanovništva, između kojih su i sklanjanje, evakuacija i zbrinjavanje. Spašavanje stanovništva je skup organiziranih i koordiniranih aktivnosti koje se provode radi očuvanja života i zdravlja ljudi.

Sklanjanje je organizirano upućivanje građana u najbližu namjensku građevinu za sklanjanje ili u drugi pogodan prostor koji omogućava optimalnu zaštitu sa ili bez prilagodbe (podrumske i druge prostorije u građevinama koje su prilagođene za sklanjanje te komunalne i druge građevine ispod površine tla namijenjene javnoj uporabi kao što su garaže, trgovine i drugi pogodni prostori). Evakuacija je premještanje ugroženih osoba, životinja i pokretne imovine iz ugroženih objekata ili područja. Zbrinjavanje je osiguravanje hitnog, privremenog smještaja i opskrbe osnovnim životnim namirnicama i predmetima za osobnu higijenu za ugrožene građane koji se evakuiraju odnosno premještaju s ugroženog područja. Odredbama navedenog Zakona također je propisana obveza izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave (gradonačelnika, općinskog načelnika) da osigurava uvjete za premještanje, sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje te izvršava zadaće u provedbi drugih mjera civilne zaštite u zaštiti i spašavanju građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša.

Iz prethodno opisanoga vidljivo je da propisima koji su na snazi nije utvrđena obveza gradnje skloništa niti postupak njihova upravljanja i održavanja, a nije definirano ni što se podrazumijeva pod pojmom javnih skloništa u smislu vlasništva i drugih kriterija. Stupanjem na snagu Zakona o sustavu civilne zaštite u 2015. Državna uprava za zaštitu i spašavanje kao tijelo državne uprave koje je tada bilo nadležno za sustav civilne zaštite nije gradovima i općinama izdalo nputak o načinu preuzimanja poslova upravljanja i održavanja javnih skloništa. Ministarstvo odnosno Ravnateljstvo civilne zaštite kao ustrojstvena jedinica Ministarstva je na svojim mrežnim stranicama objavilo preporuke za održavanje i opremanje skloništa osnovne zaštite koja se nalaze u stambenim i poslovnim građevinama te javnih skloništa, iz kojih nije vidljiv datum objave.

Na mrežnim stranicama Ravnateljstva civilne zaštite nema objavljenih informacija o ukupnom broju skloništa i drugih objekata pogodnih za zaštitu i spašavanje ljudi na području Republike Hrvatske, kao ni o broju javnih skloništa, odnosno broju skloništa kojima upravljaju jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine).

Prema podacima iz Hrvatske enciklopedije (mrežno izdanje, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021.), u Republici Hrvatskoj je u 2005. bilo ukupno 1 975 izgrađenih skloništa u kojima se moglo skloniti 356 536 osoba. Od toga, 1 743 skloništa bila su skloništa osnovne zaštite za smještaj 267 320 osoba, 231 sklonište dopunske zaštite za smještaj 89 141 osobe i jedno sklonište pojačane zaštite sa 75 sklonišnih mjesta.

- Sustav civilne zaštite

Prema odredbama propisa kojima je uređeno ustrojstvo i djelokrug ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, poslovi civilne zaštite na području Republike Hrvatske su do listopada 1994. bili u djelokrugu Ministarstva obrane, od listopada 1994. do konca 2004. u djelokrugu Ministarstva, a od početka 2005. do konca 2018. u djelokrugu Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Od početka 2019. osnivanjem Ravnateljstva civilne zaštite kao nove ustrojstvene jedinice Ministarstva (dalje u tekstu: Ravnateljstvo), poslovi civilne zaštite su ponovno u djelokrugu Ministarstva.

Prema odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite, civilna zaštita obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja. Velika nesreća je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko-tehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka. Katastrofa je stanje izazvano prirodnim i/ili tehničko-tehnološkim događajem koji opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem.

Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Sudionici u sustavu civilne zaštite su Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo kao središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite, druga tijela državne uprave i druga državna tijela, Oružane snage Republike Hrvatske i policija te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ministarstvo koordinira djelovanje sustava civilne zaštite u Republici Hrvatskoj, obavlja poslove analize, obrade i dostave informacija i podataka o svim vrstama opasnosti i mogućim posljedicama velikih nesreća i katastrofa, aktivira operativne snage sustava civilne zaštite i koordinira njihovo djelovanje, objedinjava i vodi jedinstvenu informacijsku bazu podataka o operativnim snagama sustava civilne zaštite, materijalnim sredstvima i opremi te spremnosti za operativno djelovanje i obavlja brojne druge poslove u skladu s odredbama Zakona u sustavu civilne zaštite i Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (Narodne novine 97/20, 7/22 i 149/22).

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su, između ostalog, organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite. Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koordinira djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite osnovanih za područje te jedinice u velikim nesrećama i katastrofama uz stručnu potporu nadležnog stožera civilne zaštite, osigurava uvjete za premještanje, sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje te izvršavanje zadaća u provedbi drugih mjera civilne zaštite u zaštiti i spašavanju građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša te obavlja druge poslove u skladu s odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite.

Prema odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite, sustav civilne zaštite financira se iz državnog proračuna Republike Hrvatske, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugih izvora te iz donacija. U proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se financijska sredstva za izvršavanje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Nadzor nad provedbom Zakona o sustavu civilne zaštite provodi Ministarstvo. Upravni nadzor nad provedbom navedenog Zakona i drugih propisa u području civilne zaštite provodi se nad zakonitošću rada i postupanja tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba koje imaju javne ovlasti. Inspekcijski nadzor u sustavu civilne zaštite obavljaju inspektori Ministarstva.

- Planski dokumenti

Prema odredbama članka 49. Zakona o sustavu civilne zaštite, planske aktivnosti u sustavu civilne zaštite uređuju se dokumentima kojima se definiraju mjere smanjenja rizika od katastrofa, utvrđuje procjena rizika, planiranje, pripravnost za reagiranje i reagiranje sustava civilne zaštite te provedba mjera civilne zaštite. Prema odredbama članka 10. navedenog Zakona, Vlada Republike Hrvatske donosi Procjenu rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku, Strategiju smanjenja rizika od katastrofa, Strategiju razvoja sustava civilne zaštite i Državni plan djelovanja civilne zaštite, a prema odredbama članka 92. navedeni dokumenti trebali su biti doneseni u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu Zakona, odnosno do 1. kolovoza 2016. Prema odredbama članka 93. navedenog Zakona, do donošenja navedenih dokumenata na snazi ostaju dokumenti doneseni na temelju Zakona o zaštiti i spašavanju, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s ovim Zakonom, između ostalog i Plan zaštite i spašavanja za područje Republike Hrvatske (Narodne novine 96/10).

Vlada Republike Hrvatske donijela je u studenome 2019. Procjenu rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku, u listopadu 2022. Strategiju upravljanja rizicima od katastrofa do 2030., a 14. rujna 2023. donesen je Državni plan djelovanja civilne zaštite (Narodne novine 107/23). Strategija razvoja sustava civilne zaštite prema odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite do prosinca 2023. nije donesena.

Procjenom rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku iz studenoga 2019. utvrđeno je 15 jednostavnih rizika i jedan složeni rizik koji se odnose na opasnosti i posljedice prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća i katastrofa. Navedenom Procjenom nisu predviđeni rizici koji mogu nastati ratnim djelovanjem i terorizmom.

Strategija upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. donesena je umjesto Zakonom o sustavu civilne zaštite propisane Strategije smanjenja rizika od katastrofa. Prema obrazloženju uz odluku o donošenju navedene Strategije, donesena je kao akt strateškog planiranja povezan s uvjetima koji omogućuju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. te osim preventivnih aktivnosti koje se odnose na smanjenje rizika od katastrofa sadrži i sredstva i aktivnosti koje se odnose na spremnost i odgovor na katastrofe, što zajedno čini ciklus upravljanja rizicima. Strategijom je ispunjen i uvjet iz Zakona o sustavu civilne zaštite i uvjet iz Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021., koji se odnosi na usvajanje Djelotvornog okvira za upravljanje rizicima od katastrofa. S obzirom na to da Procjenom rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku iz studenoga 2019. nisu utvrđeni rizici od ratnih djelovanja i terorizma, ni Strategijom upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. nije predviđeno upravljanje ovim rizicima.

Do donošenja Državnog plana djelovanja civilne zaštite na temelju odredbi Zakona o sustavu civilne zaštite u rujnu 2023., na snazi je bio Plan zaštite i spašavanja za područje Republike Hrvatske, donesen u srpnju 2010. na temelju odredbi Zakona o zaštiti i spašavanju.

U spomenutom Planu iz 2010. navedeno je da je sklanjanje stanovništva hitna mjera civilne zaštite koja se provodi kod nastanka katastrofe ili velike nesreće uzrokovane tehničko-tehnološkim nesrećama u gospodarskim objektima i u prometu, nuklearnim i radiološkim nesrećama, epidemiološkim i sanitarnim nesrećama ili ratnim djelovanjima i terorizmom. Sklanjanje stanovništva provodi se u skloništima, koja su namjenski ili adaptirani objekti – sklonišni prostori (dodatno zaštićeni vrećama pijeska, paletama s ciglom ili nekim drugim građevinskim materijalom), u koje se sklanja stanovništvo na područjima za koja je oglašena opasnost. Uvijek kada lokalni uvjeti dozvoljavaju, ugroženo stanovništvo sklanja se u skloništa osnovne zaštite, koja osiguravaju djelomičnu zaštitu i u slučaju nuklearnog udara. Ako skloništa osnovne zaštite ne postoje na ugroženom području, stanovništvo se sklanja u druge primjerene prostore (podrume, prostorije bez prozora, prostorije udaljene od otvora i drugo u kojima se provodi hermetizacija brtvljenjem otvora), tunele, prirodna udubljenja (pećine i drugo) te zaklone. Općinski načelnik, gradonačelnik ili župan na području svojih lokalnih jedinica planiraju provođenje sklanjanja i drugih aktivnosti i mjera u zaštiti i spašavanju ljudi, imovine i okoliša, u skladu s planovima zaštite i spašavanja tih lokalnih jedinica te standardnih operativnih postupaka izvedenih na temelju tih planova. U Planu zaštite i spašavanja za područje Republike Hrvatske navedeno je da se kapaciteti u sklonišnim mjestima s kojima Republika Hrvatska raspolaže procjenjuju na oko 7,0 % u odnosu na potrebe.

Državnim planom djelovanja civilne zaštite iz 2023. utvrđene su mjere i aktivnosti svih sudionika civilne zaštite u slučaju velike nesreće i katastrofe za sve rizike utvrđene navedenom Procjenom te i za otklanjanje posljedica terorističkog napada. Ovisno o vrsti i intenzitetu posljedica terorizma u dijelu nadležnosti sustava civilne zaštite, Ministarstvo nastalu situaciju može odrediti kao posebnu okolnost u koju se uključuju sudionici i operativne snage lokalne i područne (regionalne) razine ili predložiti Vladi Republike Hrvatske proglašenje katastrofe pri čemu se uključuju i sudionici i operativne snage s državne razine. U okviru mjera civilne zaštite navedeno je da je sklanjanje organizirano upućivanje građana u najbližu namjensku građevinu za sklanjanje ili u drugi pogodan prostor koji omogućava optimalnu zaštitu sa ili bez prilagodbe (podrumske i druge prostorije u građevinama te komunalne i druge građevine ispod površine tla namijenjene javnoj uporabi, kao što su garaže, trgovine i drugi pogodni prostori), a provodi se kod tehničko-tehnoloških nesreća u gospodarskim objektima, nuklearnih i radioloških nesreća ili ratnih djelovanja i terorizma. Mjera se može provoditi kao samozaštitna ili organizirana hitna mjera civilne zaštite u skladu s uputama nadležnih tijela. U planu je navedeno da je Državni plan usklađen s Planom obrane Republike Hrvatske u dijelu otklanjanja posljedica ratnih razaranja u skladu s člankom 10., stavkom 2. Zakona o sustavu civilne zaštite.

Donesenim planskim dokumentima na državnoj razini nije predviđena gradnja skloništa, kao ni obveza održavanja postojećih skloništa u funkcionalnom stanju, kao jedna od mjera pripremnih aktivnosti zaštite i spašavanja stanovništva.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prema odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite donose procjenu rizika od velikih nesreća, plan djelovanja civilne zaštite, godišnju analizu stanja sustava civilne zaštite, godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine.

Procjenu rizika od velikih nesreća donose jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s Pravilnikom o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 65/16) te smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje županije koje donosi župan.

Spomenute smjernice župan donosi u skladu s Kriterijima za izradu smjernica koje donose čelnici područne (regionalne) samouprave za potrebe izrade procjena rizika od velikih nesreća na razinama jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava, koje je donijela Državna uprava za zaštitu i spašavanje u studenome 2016.

Prema navedenim Kriterijima, identificirano je 28 pojedinačnih rizika koji se odnose na opasnosti i posljedice prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća i katastrofa. Identificirane prijetnje na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju biti u skladu s identificiranim i obrađenim prijetnjama i rizicima iz Procjene rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku, ali se mogu obrađivati i drugi na nacionalnoj razini identificirani rizici te rizici koji nisu obrađivani na nacionalnoj razini, a za koje preliminarnom procjenom županija odlučuje da su od značaja na području županija.

Na temelju procjene rizika od velikih nesreća, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donose plan djelovanja civilne zaštite za svoje područje. Sadržaj planova djelovanja civilne zaštite, godišnje analize stanja sustava civilne zaštite, godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite te smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bio je utvrđen Pravilnikom o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (Narodne novine 49/17), koji je bio na snazi od lipnja 2017. do lipnja 2021. te Pravilnikom o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (Narodne novine 66/21), koji je na snazi od lipnja 2021.

UPRAVLJANJE I KORIŠTENJE SKLONIŠTA ZA GRAĐANE NA PODRUČJU GRADA PULE – POLA

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), Grad Pula – – Pola utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 51,65 km², a obuhvaća dva naselja. Prema provedenom popisu stanovništva iz 2021., Grad ima 52 220 stanovnika.

Na području Grada nalazi se 60 skloništa kojima upravlja Grad s kapacitetom 51 535 osoba, od čega je 35 skloništa osnovne zaštite s kapacitetom 6 025 osoba, 24 skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa) s kapacitetom 45 410 osoba i jedno sklonište pojačane zaštite s kapacitetom 100 osoba, što iznosi 98,7 % od ukupnog broja stanovnika. Od ukupnog broja skloništa, sedam skloništa osnovne zaštite je u vlasništvu Grada, a za preostala skloništa Grad nema podatke o vlasništvu.

Normativno uređenje upravljanja i korištenja javnih i drugih skloništa

Jedinice lokalne samouprave samostalno utvrđuju pravila i procedure upravljanja i raspolaganja imovinom u okvirima zadanim zakonima i drugim propisima.

Donošenjem strategije upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave mogu utvrditi srednjoročne ciljeve te smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom, a donošenjem godišnjih planova upravljanja i raspolaganja imovinom utvrđuju se kratkoročni ciljevi i smjernice upravljanja imovinom te provedbene mjere u svrhu provođenja strategije.

Grad je u siječnju 2020. donio Odluku o davanju skloništa na uporabu, a u lipnju 2022. izmjenju i dopunu navedene Odluke, kojom su uređeni uvjeti i način davanja na uporabu skloništa. Prema navedenoj Odluci, skloništa se mogu dati na uporabu udrugama, pravnim osobama, političkim strankama, vjerskim zajednicama te pravnim osobama čiji je osnivač ili suosnivač Grad, Istarska županija ili Republika Hrvatska. Za tunelska skloništa navedeno je da se mogu dati na uporabu pravnim osobama, poljoprivrednim gospodarstvenicima i pravnim osobama čiji je osnivač ili suosnivač Grad, Istarska županija ili Republika Hrvatska. Također, Odlukom su određene i druge odredbe o davanju skloništa na uporabu (održavanje i ulaganja, nadzor, naknade šteta zbog nepoštivanja odredbi ugovora o uporabi, otkaz ugovora o uporabi i drugo).

U svibnju 2023. donesena je Strategija upravljanja imovinom Grada Pule – Pola za razdoblje 2023. – 2028. godine, kojom su utvrđeni dugoročni ciljevi i smjernice za upravljanje i raspolaganje imovinom u vlasništvu Grada. Smjernice za učinkovito upravljanje imovinom odnose se na izradu sveobuhvatne evidencije svih nekretnina u vlasništvu Grada, utvrđivanje stanja u kojem se nekretnine nalaze, određivanje tržišne vrijednosti, utvrđivanje važnosti određenih nekretnina za Grad te analiziranje troškova i prihoda od nekretnina. Prema navedenoj Strategiji, nekretnine treba primarno klasificirati na aktivne i neaktivne, odnosno na one koje će Grad koristiti za vlastite potrebe ili davati na korištenje drugima, kao i na ostale nekretnine kojima će Grad raspolagati prema smjernicama iz Strategije.

Navedenom Strategijom utvrđena je obveza donošenja godišnjeg plana upravljanja imovinom, kojim će se obuhvatiti ciljevi, smjernice i provedbene mjere upravljanja pojedinim pojavnim oblikom nekretnine u svrhu provođenja Strategije. Također, utvrđena je obveza podnošenja godišnjeg izvješća o provedbi godišnjeg plana upravljanja imovinom Gradskom vijeću do 30. rujna tekuće godine za prethodnu godinu kao jedan od oblika izvještavanja o imovini. Odredbom članka 19. Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18 i 155/23) propisano je da se godišnji plan upravljanja državnom imovinom za sljedeću godinu donosi do 30. studenoga tekuće godine. Odredbom članka 35., stavka 8. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 i 94/17) propisano je da će se na pravo vlasništva jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave na odgovarajući način primjenjivati pravila o vlasništvu Republike Hrvatske, ako nije što drugo određeno zakonom, niti proizlazi iz naravi tih osoba. U kolovozu 2023. donesen je Godišnji plan upravljanja imovinom u vlasništvu Grada Pule – Pola za 2023. U spomenutom Planu navedena je aktivnost uređenja, održavanja i opremanja skloništa. Prethodnih godina godišnji planovi upravljanja imovinom nisu doneseni. Do vremena obavljanja revizije godišnji plan upravljanja imovinom za 2024. iz kojeg bi bilo vidljivo, između ostalog, upravljanje i korištenje javnih skloništa na području Grada nije donesen.

Državni ured za reviziju nalaže donositi godišnje planove upravljanja imovinom Grada te izvještavati o provedbi godišnjih planova upravljanja imovinom, koji bi, između ostalog, sadržavali i podatke o upravljanju i korištenju javnih skloništa, u skladu sa Strategijom upravljanja imovinom Grada Pule – Pola za razdoblje 2023. – 2028. godine te odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Odredbama članka 17. Zakona o sustavu civilne zaštite utvrđene su obveze jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave da u postupku donošenja proračuna razmatraju i usvajaju godišnju analizu stanja i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje, donose smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine, donose procjenu rizika od velikih nesreća te plan djelovanja civilne zaštite.

Prema odredbama članka 6. Pravilnika o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, smjernice za izradu procjene rizika od velikih nesreća donosi župan, odnosno gradonačelnik Grada Zagreba, a izrađuju se na temelju donesenih kriterija za određivanje smjernica i primjenjuju se u postupcima izrade procjena rizika od velikih nesreća za županiju i Grad Zagreb kao i za sve jedinice lokalne samouprave na području županije. Prema odredbama članka 8. spomenutog Pravilnika, procjene rizika od velikih nesreća za područja jedinica lokalne samouprave izrađuju se najmanje jednom u tri godine te se njihovo usklađivanje i usvajanje mora provesti do kraja mjeseca ožujka, a županijskih do početka rujna u svakom trogodišnjem ciklusu te prve procjene rizika od velikih nesreća za područja općina i gradova moraju biti usvojene do kraja ožujka 2018., a za područja županija i Grada Zagreba do početka rujna 2018.. Procjene rizika mogu se izrađivati i češće, ako u trogodišnjem periodu nastupi značajna promjena ulaznih parametara u korištenim scenarijima i postupcima analiziranja rizika ili ako se prepozna nova prijetnja.

Smjernice za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Istarske županije i jedinica lokalne samouprave na području Istarske županije donesene su u siječnju 2017. te nakon toga nisu donesene nove smjernice.

Grad je donio Procjenu rizika od velikih nesreća u ožujku 2023., a prethodna Procjena rizika donesena je u prosincu 2020. Procjenom rizika od velikih nesreća iz 2023. utvrđeno je sedam vrsta prijetnji za područje Grada Pule – Pola koje mogu uzrokovati ugrozu na cjelokupnom području grada, a to su potres, poplave, epidemije i pandemije, ekstremne temperature, požari otvorenog prostora, industrijske nesreće i suša. Navedenom Procjenom nisu obuhvaćene prijetnje poput ratova i terorističkih djelovanja te ostalih zlonamjernih i drugih aktivnosti pojedinaca koje mogu ugroziti stanovništvo, okoliš te materijalna i kulturna dobra, kao što su opasnosti od nuklearnih i radioloških nesreća.

Pravilnikom o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja koji je na snazi od lipnja 2021. propisani su, između ostalog, nositelji, sadržaj i postupci u izradi plana djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite, smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite i godišnje analize stanja sustava civilne zaštite u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbi članka 3. spomenutog Pravilnika, planski dokumenti u području civilne zaštite izrađuju se na temelju procjene rizika od velikih nesreća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na temelju odredbi ovog Pravilnika i drugih relevantnih propisa i dokumenata. Prema odredbi članka 56. navedenog Pravilnika, planski dokumenti u civilnoj zaštiti, izrađeni u skladu s odredbama ovog Pravilnika, primjenjuju se i kod uporabe operativnih snaga sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica od ratnih djelovanja i većih posljedica od terorizma na svim razinama za koje se donose.

Rokovi za donošenje planskih dokumenata u sustavu civilne zaštite propisani su odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite i odredbama spomenutog Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja. Prema odredbi članka 97. Zakona o sustavu civilne zaštite, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bile su obvezne donijeti procjenu rizika od velikih nesreća i plan djelovanja civilne zaštite u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu spomenutog Pravilnika.

S obzirom na to da je prvi doneseni Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja stupio na snagu početkom lipnja 2017., procjena rizika od velikih nesreća i plan djelovanja civilne zaštite trebali su biti doneseni do lipnja 2019. Međutim, navedenim Pravilnikom, koji je važio do lipnja 2021., odredbom članka 66. bilo je propisano da je planske dokumente u civilnoj zaštiti (plan djelovanja civilne zaštite, godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite, smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite i godišnja analiza stanja sustava civilne zaštite) potrebno uskladiti s odredbama ovog Pravilnika u roku od šest mjeseci od dana usvajanja procjene rizika. Iz navedenog proizlazi da su propisima bili utvrđeni različiti rokovi za donošenje plana djelovanja civilne zaštite.

Odredbom članka 59. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja, koji je na snazi od lipnja 2021., propisano je da je planske dokumente u civilnoj zaštiti potrebno uskladiti s odredbama ovog Pravilnika u roku od šest mjeseci od dana stupanja ovog Pravilnika na snagu, odnosno do konca prosinca 2021., ali samo ako su nastale suštinske promjene.

Grad je donio Plan djelovanja civilne zaštite Grada Pule – Pola u travnju 2023., a prethodni Plan djelovanja donesen je u prosincu 2020.

U skladu s odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite, Grad je prethodnih godina redovito donosio godišnje analize stanja i planove razvoja sustava civilne zaštite. U prosincu 2023. donesena je Analiza stanja sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola za 2023. godinu. Plan razvoja sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola za 2023. godinu s projekcijom financijskih učinaka za razdoblje 2023. – 2025. godine donesen je u prosincu 2022., a Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola za period od 01.01.2022. do 31.12.2025. u prosincu 2021.

Odredbama članka 23. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja koji je na snazi od lipnja 2021. propisano je, između ostalog, da plan djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži kapacitete i objekte za sklanjanje te kapacitete za zbrinjavanje.

U Planu djelovanja civilne zaštite Grada Pule – Pola dani su podaci o skloništima osnovne i dopunske zaštite pogodnim za sklanjanje i zbrinjavanje ljudi na području Grada. Prema spomenutom Planu, na području Grada za sklanjanje ljudi nalazi se 36 skloništa osnovne zaštite i 23 skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa). Zbrinjavanje ljudi na području Grada moguće je provesti u školama odnosno sportskim dvoranama, učeničkom i studentskom domu te hotelima. Popisani su objekti u kojima boravi i može biti ugrožen veliki broj ljudi, ali je samo Dom sportova naveden kao objekt za zbrinjavanje ljudi. Također, navedena je još i mogućnost podizanja šatorskog naselja na području Šijanske šume za 5 000 osoba. Spomenutim Planom nije utvrđeno ima li na području Grada dovoljno čvrstih objekata pogodnih za prihvata osoba. U Planu djelovanja civilne zaštite Grada Pule – Pola nisu navedeni smještajni kapaciteti skloništa, kao ni objekata za zbrinjavanje ljudi. Također, nisu navedene lokacije skloništa i drugih podrumskih prostora koji se u slučaju potrebe mogu prilagoditi za potrebe sklanjanja, odnosno u objekte i kapacitete za sklanjanje nisu uključeni i drugi pogodni prostori koji omogućavaju optimalnu zaštitu sa ili bez prilagodbe, kao što su podrumске i druge prostorije u građevinama koje su prilagođene za sklanjanje te komunalne i druge građevine ispod površine tla namijenjene javnoj uporabi kao što su garaže, trgovine i drugi pogodni prostori, kako je propisano odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite.

Državni ured za reviziju preporučuje Planom djelovanja civilne zaštite Grada Pule – Pola obuhvatiti i druge objekte i kapacitete za sklanjanje ljudi koji omogućavaju optimalnu zaštitu sa ili bez prilagodbe, kao što su podrumске i druge prostorije u građevinama koje su prilagođene za sklanjanje te komunalne i druge građevine ispod površine tla namijenjene javnoj uporabi kao što su garaže, trgovine i drugi pogodni prostori, kako je propisano odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite i Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja, u cilju osiguravanja većih uvjeta za sklanjanje ljudi.

U Analizi stanja sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola za 2023. godinu navedeno je da Grad upravlja s 35 skloništa osnovne zaštite, jednim skloništem pojačane zaštite i 23 skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa). U Planu razvoja sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola za 2023. godinu s projekcijom financijskih učinaka za razdoblje 2023. – 2025. godine iz prosinca 2022. i Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola za period od 01.01.2022. do 31.12.2025. iz prosinca 2021. navedene su mjere i aktivnosti za sklanjanje stanovništva u skloništima kojima upravlja Grad. Međutim, iz navedenih dokumenata civilne zaštite nisu vidljive lokacije skloništa, kao ni koja su skloništa u vlasništvu Grada.

Revizijom je utvrđeno da u spomenutim dokumentima nisu navedeni točni podaci o broju skloništa kojima Grad upravlja, jer prema evidenciji Grada, Grad upravlja sa svih 60 skloništa na području Grada (35 skloništa osnovne zaštite, jednim skloništem pojačane zaštite i 24 skloništa dopunske zaštite odnosno tunelskim skloništima).

Državni ured za reviziju preporučuje u planskim i drugim dokumentima civilne zaštite Grada navoditi točne i sveobuhvatne podatke o skloništima na području Grada (podatke o broju skloništa, lokaciji, vlasništvu, stanju odnosno ispravnosti skloništa i druge podatke).

Evidencije javnih i drugih skloništa

Grad vodi poslovne knjige i knjigovodstvene evidencije o imovini prema propisima o proračunskom računovodstvu.

Grad je ustrojio i vodi analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti, a u većini slučajeva i s drugim podacima o nekretnini (površina, broj katastarske čestice, zemljišnoknjižni uložak i drugo). Evidencije su informatički povezane s glavnom knjigom.

Tijekom 2017. u poslovnim knjigama Grada je u okviru imovine evidentirano šest skloništa osnovne zaštite u vlasništvu Grada u vrijednosti od 234.808,68 EUR (1.769.166,00 kn), a preostalih 29 skloništa osnovne zaštite i jedno sklonište pojačane zaštite evidentirano je u izvanbilančnoj evidenciji (tuđa imovina na korištenje) u vrijednosti od 1.687.342,23 EUR (12.713.280,00 kn). Revizijom je utvrđeno da je u zemljišnoknjižnom izvratku upisano vlasništvo Grada za još jedno sklonište osnovne zaštite koje je u izvanbilančnoj evidenciji Grada evidentirano kao tuđa imovina na korištenju, a trebalo je biti evidentirano u okviru imovine Grada. Skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa) nisu evidentirana u poslovnim knjigama Grada.

Grad je obavio popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022. Popisom su obuhvaćena skloništa osnovne zaštite koja su evidentirana u okviru imovine i skloništa osnovne i pojačane zaštite koja su evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji. Skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa) nisu obuhvaćena popisom. Popis imovine i obveza je postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine i obveza te je potrebno izvršiti pripreme povjerenstva za popis kako bi popis imovine i obveza bio obavljen učinkovito i točno. Popis imovine i obveza propisan je odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza koju je donio ministar financija u prosincu 2015.

Prijašnjih godina Grad je ustrojio i vodi registar imovine sa svim podacima potrebnima za upravljanje i raspolaganje. Javna skloništa nisu evidentirana u registru imovine Grada.

Državni ured za revizije nalaže u poslovnim knjigama Grada ispravno evidentirati sva javna skloništa u vlasništvu Grada i evidentirati skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa). Nalaže godišnjim popisom imovine i obveza obuhvatiti skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa), u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza. Također, preporučuje javna skloništa kojima Grad upravlja evidentirati u registru imovine Grada.

Grad je ustrojio evidenciju skloništa osnovne i pojačane zaštite na svom području. Prema navedenoj evidenciji, na području Grada postoji 35 skloništa osnovne i jedno pojačane zaštite s ukupnim kapacitetom za 6 125 osoba. Evidencija skloništa dopunske zaštite (tunelskih skloništa) nije ustrojena.

Prema obrazloženju Grada, sklonište pojačane zaštite je zapovjedno sklonište koje služi za potrebe komunikacije zapovjedništva obrane Grada, tehnički je neispravno te je u planu uređenje. Evidencija sadrži podatke o lokaciji, kapacitetu, djelomične podatke o vlasništvu, oznakama skloništa, površini, datumu pregleda i stanju (ispravno, djelomično ispravno ili neispravno) te podatke o korisnicima pojedinih skloništa (mirnodopskoj namjeni, površini zakupa i iznosima mjesečne naknade).

Od ukupnog broja skloništa osnovne i pojačane zaštite, šest je samostojećih (pet skloništa osnovne i jedno pojačane zaštite), jedno sklonište je u zgradi javne ustanove, a preostalih 29 skloništa su dio podrumskog prostora stambenih zgrada.

U vlasništvu Grada je šest skloništa osnovne zaštite. Prema podacima iz zemljišnih knjiga, utvrđeno je da je u zemljišnoknjižnom izvratku upisano vlasništvo Grada za još jedno sklonište osnovne zaštite. Za preostala evidentirana skloništa vlasništvo nije utvrđeno (u zemljišnim knjigama nisu upisana kao zasebne cjeline, nego kao dio objekata unutar kojih se nalaze i/ili su samostojeća skloništa bez dodijeljenog kućnog broja te nije moguć pristup gruntovnim podacima). Prema obrazloženju Grada, za tunnelska skloništa otežano je određivanje lokacije, vlasništva, površine i drugo jer nemaju kućni broj, nalaze se na različitim dubinama ispod zgrada i drugih objekata, protežu se kroz više ulica i imaju više ulaza. Također, Grad navodi da je potrebno utvrditi uvjete za evidentiranje tunnelskih skloništa u zemljišnim knjigama.

S obzirom na to da evidencija skloništa Grada ne sadrži sve potrebne podatke, Grad ne raspolaže sa svim podacima koji su važni za donošenje budućih planova te odluka o upravljanju i korištenju javnih skloništa.

Državni ured za reviziju preporučuje ažurirati evidenciju skloništa na području Grada s točnim podacima, dopuniti je podacima koji nisu uneseni u evidenciju i drugim podacima koji su bitni za donošenje planova te odluka o upravljanju i korištenju skloništa.

U tablici broj 2 daju se podaci o lokacijama, površini, kapacitetu i vlasništvu skloništa na području Grada, prema podacima Grada.

Tablica broj 2

Podaci o lokacijama, površini, kapacitetu i vlasništvu skloništa na području Grada

Redni broj	Lokacija skloništa	Površina skloništa* (u m ²)	Kapacitet skloništa* (broj osoba)	Vlasnik skloništa***
	1	2	3	4
Skloništa osnovne zaštite*				
1.	Krležina ulica 31	91,90	100	Grad Pula – Pola
2.	Krležina ulica 37	210,00	200	-
3.	Krležina ulica 38	210,00	200	-
4.	Krležina ulica 39	210,00	200	-
5.	Ulica Alda Negrija 5/1	211,41	200	-
6.	Ulica Alda Negrija 5/2 (ulaz izvana)	182,98	150	-
7.	Ulica Dinka Vitezića 8	149,64	200	-
8.	Ulica Dinka Vitezića 12	149,64	200	-
9.	Nobileova ulica 10	105,00	150	Grad Pula – Pola
10.	Rovinjska ulica 20	145,75	150	-
11.	Ulica 43. istarske divizije 12	146,74	150	-
12.	Koparska ulica 33	146,74	150	-
13.	Koparska ulica 39	147,90	150	-
14.	Koparska ulica 42	120,66	150	-
15.	Koparska ulica 44	120,66	150	-
16.	Koparska ulica 50	119,29	150	Grad Pula – Pola
17.	Koparska ulica 52/1 (donje)	110,67	150	Grad Pula – Pola
18.	Koparska ulica 52/2 (gornje)	135,54	150	Grad Pula – Pola
19.	Ulica Rikarda Katalinića Jeretova 16/A	215,94	200	-
20.	Ulica Rikarda Katalinića Jeretova 18	215,94	200	-

Redni broj	Lokacija skloništa	Površina skloništa* (u m ²)	Kapacitet skloništa* (broj osoba)	Vlasnik skloništa***
	1	2	3	4
21.	Ulica Rikarda Katalinića Jeretova 21	214,45	200	Grad Pula – Pola
22.	Ulica Ivana Mažuranića 10	82,28	75	-
23.	Kochova ulica	214,45	200	-
24.	Ulica Jurja Žakna 2	153,60	150	-
25.	Ulica Jurja Žakna 4	153,60	150	-
26.	Divkovićeve ulica 1	153,60	150	-
27.	Divkovićeve ulica 2	142,92	150	-
28.	Divkovićeve ulica 3	153,60	150	-
29.	Divkovićeve ulica 5	153,60	150	-
30.	Divkovićeve ulica 6	142,92	150	-
31.	Osječka ulica 8	226,83	200	-
32.	Osječka ulica 10	216,46	200	-
33.	Sisplac ulica 25	378,86	300	-
34.	Stankovićeve ulica 26	331,02	300	-
35.	Stankovićeve ulica 49	113,03	150	-
Sklonište pojačane zaštite*				
1.	Veruda – zaobilaznica	357,79	100	-
Skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa)**				
1.	Kolodvorska ulica	-	160	-
2.	Akvilejski prilaz	-	2 500	-
3.	Buzetska ulica	-	900	-
4.	Motikina ulica, Emova ulica	-	450	-
5.	Flavijevska ulica	-	800	-
6.	Karolina	-	400	-
7.	Teslina ulica, Rimske centurijacije i Dobricheva ulica	-	3 500	-
8.	Carrarina ulica, Uspon Pavla Đakona i Cvečićev uspon (Zerostrasse)	-	5 000	-
9.	Ispod tvrđave Kaštel	-	1 500	-
10.	Flanatička ulica, Prilaz kralja Salomona i perimetar bolnice	-	-	-
11.	Boškovićeve uspon, Arsenalska ulica, Dobrilina ulica i Radićeve ulica	-	3 500	-
12.	Rovinjska ulica i Ulica Cara Emina	-	700	-
13.	Arsenalska ulica – cijeli kompleks	-	11 000	-
14.	Kranjčevićeva ulica i Vitezićeva ulica	-	900	-
15.	Tomassinijeva ulica, Keršovanijeva ulica i Rizzijeva ulica	-	3 500	-
16.	Radićeve ulica i Rizzijeva ulica	-	2 500	-
17.	Ulica Alda Negrija i Ulica Sv. Polikarpa	-	2 500	-
18.	Ulica Ljudevita Posavskog	-	500	-
19.	Valseline	-	200	-
20.	Ulica Rikarda Katalinića Jeretova i Ulica Sv. Polikarpa	-	2 500	-
21.	Ulica Veruda	-	900	-
22.	Štinjan, Ulica Vallelunga	-	600	-
23.	Štinjan, Luka Štinjan	-	100	-
24.	Rabarova ulica	-	800	-
Ukupno		6 335,41	51 535	-

* Izvor podataka: evidencija skloništa osnovne i pojačane zaštite Grada

** Izvor podataka: zapisnik o primopredaji pomoćnih objekata za sklanjanje – tunela na području Grada Pule, Klasa:372-01/01-01/30, Urbroj: 2168/01-03-05-01-1 od 16. veljače 2001.

*** Izvor podataka: zemljišne knjige

Planiranje, izgradnja i održavanje te korištenje javnih skloništa

Prema odredbama članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), imovinu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čine sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koja pripadaju jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara.

Prema odredbi članka 17. Zakona o sustavu civilne zaštite, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave osigurava, između ostalog, uvjete za sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje u provedbi mjera civilne zaštite u zaštiti i spašavanju građana, materijalnih i kulturnih dobara.

Prema odredbama članka 3. Zakona o sustavu civilne zaštite, zahtjevi sustava civilne zaštite u području prostornog uređenja znače preventivne aktivnosti i mjere koje moraju sadržavati dokumenti prostornog uređenja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Odredbama članka 49. spomenutog Zakona je propisano da ministar nadležan za poslove civilne zaštite donosi pravilnik o mjerama civilne zaštite u prostornom planiranju. Navedeni pravilnik nije donesen, a prema odredbi članka 197. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23) na snazi je Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (Narodne novine 29/83, 36/85 i 42/86), kojim je propisano da se osiguranje gradnje skloništa i prilagođavanje pogodnih komunalnih i prirodnih objekata za potrebe sklanjanja ostvaruje u pripremi, izradi, donošenju i provođenju prostornih planova na područjima koja bi, prema procjeni, mogla biti cilj napada u ratu.

Prema Planu djelovanja civilne zaštite Grada Pule – Pola i dokumentima prostornog uređenja, na području Grada nisu planirana područja za gradnju novih skloništa te komunalni i drugi objekti s mogućom prilagodbom za potrebe sklanjanja. Prema Prostornom planu uređenja Grada od rujna 2019., u slučaju potrebe sklanjanja stanovništva zbog potresa, Grad ne raspolaže dovoljnim kapacitetom skloništa i drugih pogodnih objekata. U slučaju ratnih razaranja, moguća je izgradnja privremenih zaklona, a u slučaju poplave, raspolaže s dostatnim kapacitetima za privremeno smještanje svih ugroženih osoba. Potreba izgradnje i zone izgradnje skloništa osnovne i dopunske zaštite te zaklona odredit će se Generalnim urbanističkom planom te će se precizne lokacije i vrste skloništa odrediti prema posebnim uvjetima i zahtjevima u prostoru, koje izdaje Državna uprava za zaštitu i spašavanje. Prema Generalnom urbanističkom planu Grada od ožujka 2021. zaštita stanovništva od ratnih opasnosti i elementarnih nepogoda provodit će se gradnjom odnosno uređivanjem objekata za zaštitu, čija će se vrsta, otpornost i kapacitet određivati na temelju posebnog odgovarajućeg akta Grada. Sklanjanje stanovništva potrebno je osigurati prilagođavanjem pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih građevina za funkciju sklanjanja. Aktima za provedbu prostornog plana za zahvate u prostoru, odnosno prostornim planovima užih područja, propisat će se obveza pridržavanja posebnih propisa iz područja sklanjanja. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2023.) predmetni akt nije donesen, kao ni propisana obveza pridržavanja posebnih propisa iz područja sklanjanja.

Ravnateljstvo je na svojim mrežnim stranicama objavilo Preporuke za održavanje i opremanje skloništa osnovne zaštite koja se nalaze u stambenim, stambeno-poslovnim ili poslovnim građevinama te javnih skloništa. Prema navedenim Preporukama, preporučeno je provoditi kontrolu skloništa, tekuće održavanje skloništa te utvrditi opremu, elemente i instalacije koje su potrebne u odnosu na kapacitet postojećih skloništa. Kontrola skloništa obuhvaća vizualnu kontrolu svih dijelova skloništa, provjeru rada svih uređaja u skloništu, ocjenu dotrajlosti uređaja s potrebom nabavljanja uređaja i dijelova koji se ne mogu popraviti ili im je istekao rok trajanja te mjerenje natpritisaka u skloništu. Tekuće održavanje skloništa obuhvaća provjetravanje svih prostorija, uočavanje eventualnih oštećenja i vlage, podmazivanje brtvila na vratima i kliznih elemenata, čišćenje prašine, potrebne popravke vrata te dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju prostorija.

Prema Analizi stanja sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola za 2023. godinu, koja je donesena u prosincu 2023., 22 skloništa su tehnički ispravna, tri djelomično ispravna, a osam skloništa osnovne i pojačane zaštite je neispravno. Prema obrazloženju Grada, na godišnjoj razini ne obavlja se kontrola svih 36 skloništa osnovne i pojačane zaštite, a razlozi su različiti (na vratima skloništa je novi lokot te ovlaštena osoba u tijeku kontrole ne može ući u sklonište, na vratima nema lokota i slično). Također, smatra se da nema potrebe za kontrolom skloništa ako je nedavno obavljeno investicijsko održavanje jer se takva skloništa smatraju ispravnim. Za svaku izvršenu tehničku kontrolu vode se zapisnici.

Skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa) nisu tehnički pregledavana. Prema obrazloženju Grada, u sljedećem razdoblju planira se završiti investicijsko održavanje preostalih skloništa osnovne i pojačane zaštite. U planu je u sljedeće dvije godine započeti s utvrđivanjem postojećeg stanja skloništa dopunske zaštite (tunelskih skloništa), čišćenjem i investicijskim održavanjem. S obzirom na to da su tunelska skloništa specifična po svojoj lokaciji i površini, uz pripremu za mogući prihvat ljudi, nastojat će im se dati i određena funkcija u mirnodopskim uvjetima. Također, Grad navodi da je, preustrojem upravnih odjela u Gradu tijekom 2023., u Pravilniku o unutarnjem redu Upravnog odjela za lokalnu i mjesnu samoupravu predvidio i popunio radno mjesto stručnog suradnika za nadzor i održavanje skloništa i civilnu zaštitu.

Skloništa su dana na uporabu na temelju Odluke o davanju skloništa na uporabu od siječnja 2020. te izmjene i dopune Odluke od lipnja 2022. Odlukom je određeno da se na temelju zahtjeva, uz koji se prilaže propisana dokumentacija, skloništa na uporabu mogu dati udrugama za obavljanje registrirane djelatnosti čija aktivnost predstavlja javnu potrebu i od interesa je za Grad, pravnim osobama (trgovačkim društvima i obrtima) za obavljanje registrirane djelatnosti, političkim strankama za arhivu, vjerskim zajednicama za obavljanje registrirane djelatnosti te pravnim osobama čiji je osnivač ili suosnivač Grad, Istarska županija ili Republika Hrvatska. Tunelska skloništa se uz propisanu dokumentaciju mogu dati na uporabu pravnim osobama (trgovačkim društvima i obrtima) i poljoprivrednim gospodarstvenicima za obavljanje registrirane djelatnosti te pravnim osobama čiji je osnivač ili suosnivač Grad, Istarska županija ili Republika Hrvatska. Nadalje, Odlukom je određeno da se skloništa daju na uporabu na temelju odluke gradonačelnika, bez provedenog javnog natječaja. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima kojima se propisuju prava i uvjeti raspolaganja nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne samouprave te je propisano da se nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može raspolagati samo na osnovi javnog natječaja, ako zakonom nije drukčije određeno. Isto se navodi i u Strategiji upravljanja imovinom Grada Pule – Pola za razdoblje 2023. – 2028. godine.

Državni ured za reviziju nalaže, radi poštivanja načela transparentnosti, skloništa kojima Grad upravlja na korištenje dodjeljivati na temelju javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Prema podacima iz evidencije skloništa Grada od rujna 2023., na uporabu je dano 19 skloništa, i to 17 skloništa osnovne zaštite (od čega su četiri u vlasništvu Grada) te dva skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa).

Ugovori o korištenju skloništa zaključeni su sa svim korisnicima, osim za jedno sklonište koje je Grad dao na korištenje kazalištu za privremeno skladištenje scenskih rekvizita do završetka radova na energetskej obnovi objekta koji koristi (na temelju ugovora o uporabi u miru, bez plaćanja naknade). Nakon završenih radova i isteka ugovora, korisnik i dalje koristi predmetno sklonište bez zaključenog novog ugovora o uporabi u miru bez plaćanja naknade. Korisnik je u ožujku 2022. Gradu predao zahtjev za daljnjom uporabom navedenog skloništa. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2023.) zahtjev nije obrađen.

Ugovori su zaključeni prethodnih godina, na određeno vrijeme (najvećim dijelom na pet godina), bez provedenog javnog natječaja. Skloništa su najvećim dijelom dana na korištenje proračunskim korisnicima Grada i Istarske županije za potrebe arhive i skladišta te sportskim udrugama za održavanje treninga. Za 15 korisnika skloništa ugovoreno je plaćanje mjesečne naknade u iznosu od 1,00 kn/m² do 7,50 kn/m² uvećano za porez na dodanu vrijednost, a tri korisnika (proračunski korisnik i operativne snage civilne zaštite) koriste sklonište bez plaćanja naknade. U skladu s odredbama Odluke o davanju skloništa na uporabu u zaključenim ugovorima navedeno je da su korisnici skloništa obvezni, na zahtjev ovlaštenog tijela civilne zaštite, isprazniti sklonište od osoba i stvari te ga predati osposobljeno za sklanjanje ljudi u roku od 24 sata od upućenog zahtjeva.

Prema odredbama članka 16. Zakona o sustavu civilne zaštite, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se, između ostalog, odnose i na financiranje sustava civilne zaštite.

Na godišnjoj razini u proračunu Grada planiraju se sredstva za civilnu zaštitu i uređenje, održavanje i opremanje skloništa te su navedeni izvori financiranja.

Tijekom 2021. ostvareni su prihodi od uporabe skloništa u iznosu od 70.376,00 kn na temelju 19 zaključenih ugovora o uporabi skloništa u miru, a tijekom 2022. u iznosu od 61.183,00 kn na temelju 18 zaključenih ugovora.

Za izvršenje aktivnosti uređenja, održavanja i opremanja skloništa proračunom Grada za 2021. planirano je 500.000,00 kn, a ostvareno je 435.747,00 kn ili 87,1 % u odnosu na plan. Održavana su skloništa osnovne i dopunske zaštite (proljetno čišćenje prilaza tunelskim skloništima s kemijskim tretiranjem korova i raslinja, servisirani su ventili, elektroinstalacije, filteroventilacijski uređaji, protuudarna vrata i kapci na nužnim izlazima, izrađena je tehnička dokumentacija za sanaciju skloništa te su ovlaštene osobe obavile tehnički pregled skloništa). Također, unutar komunalnih usluga, izvršeno je čišćenje prostora ispred jednog skloništa u iznosu od 9.311,00 kn.

Za izvršenje aktivnosti uređenja, održavanja i opremanja skloništa, posljednjim izmjenama proračuna Grada za 2022. planirano je 120.000,00 kn, a ostvareno je 105.108,00 kn ili 87,6 % u odnosu na plan. Održavana su skloništa osnovne i dopunske zaštite (proljetno čišćenje prilaza tunelskim skloništima s kemijskim tretiranjem korova i raslinja, servis ventila, bojanje zidova te su ovlaštene osobe obavile tehnički pregled skloništa).

Planovima razvoja sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola, koji se donose koncem godine za sljedeću godinu s projekcijama financijskih učinaka za naredne dvije godine, između ostalog, planirana su i sredstva za uređenje, održavanje i opremanje skloništa. Izvori financiranja nisu navedeni. Navedenim planovima za 2021. za uređenje, održavanje i opremanje skloništa planiran je iznos od 500.000,00 kn, a za 2022. iznos od 55.000,00 kn.

U Analizama stanja sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola za 2021., 2022. i 2023. nisu navedeni rashodi za održavanje javnih skloništa niti prihodi ostvareni na temelju zaključenih ugovora o uporabi skloništa u miru.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjim analizama stanja sustava civilne zaštite Grada iskazivati ostvarene prihode od uporabe javnih skloništa na temelju zaključenih ugovora te ostvarene rashode za njihovo održavanje.

Poslovi upravljanja i raspolaganja imovinom Grada te poslovi nadzora obavljaju se u okviru Upravnog odjela za lokalnu i mjesnu samoupravu Grada Pule – Pola, Odsjek za zaštitu i redarstvo. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem redu gradske uprave Grada.

Grad je obveznik uspostave unutarnje revizije u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19). Od srpnja 2020. Grad nema zaposlenog unutarnjeg revizora. Prema obrazloženju Grada, nova pročelnica Službe za unutarnju reviziju je imenovana te bi trebala započeti s radom u ožujku 2024. ***Državni ured za reviziju je mišljenja da bi, nakon što se stvore uvjeti, godišnjim planovima rada unutarnje revizije trebalo planirati, između ostalog, i aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i uporabom javnih skloništa.***

Nadležni odjel Ravnateljstva je u lipnju 2022. proveo inspekcijski nadzor nad provedbom obveza predstavničkog i izvršnog tijela Grada prema odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite te je naloženo provođenje određenih mjera radi otklanjanja nepravilnosti. Grad je postupio po navedenom Rješenju. Inspekcijskim nadzorom nisu obuhvaćena javna skloništa.

Informiranje javnosti

Prema odredbama članka 43. Zakona o sustavu civilne zaštite, svaki građanin dužan je sudjelovati u aktivnostima sustava civilne zaštite, a nadležni stožer civilne zaštite putem sredstava javnog informiranja ili na drugi primjereni način javno poziva građane na provedbu aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Preventivne aktivnosti u sustavu civilne zaštite, prema odredbama članka 48. navedenog Zakona, između ostalog, obuhvaćaju i jačanje svijesti građana, ranjivih i posebnih ciljanih društvenih skupina o opasnostima i mjerama za zaštitu te korištenje broja 112, odgoj i obrazovanje djece o specifičnim sadržajima na temelju postojećih ili posebnih programa te javno informiranje i suradnju u medijima, a provode ih sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite i građani u okviru redovne djelatnosti radi smanjenja rizika, prijetnji i opasnosti za život i zdravlje građana, materijalnih dobara i okoliša od svih vrsta prirodnih i tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa.

Informiranje javnosti o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite i na osiguranju zbrinjavanja građana u slučajevima velikih nesreća i katastrofa može se, između ostalog, provoditi distribucijom edukativno-informacijsko-promidžbenog materijala (letaka, brošura), održavanjem predavanja i radionica te objavama na mrežnim stranicama Grada.

Grad je u službenim novinama na svojim mrežnim stranicama objavio donesene planske i druge dokumente u sustavu civilne zaštite (Procjenu rizika od velikih nesreća, Plan djelovanja civilne zaštite Grada Pule – Pola, godišnje analize stanja sustava civilne zaštite, godišnje planove razvoja sustava civilne zaštite, smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite) te Strategiju upravljanja imovinom Grada Pule – Pola za razdoblje 2023. – 2028. S obzirom na to da Plan djelovanja civilne zaštite Grada Pule – Pola sadrži podatke o skloništima i drugim objektima za sklanjanje, informacije o skloništima i drugim objektima za sklanjanje su javno dostupne.

U Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite Grada Pule – Pola za period od 01.01.2022 – 31.12.2025. navedeno je da Stožer civilne zaštite Grada, između ostalog, obavlja i poslove informiranja javnosti. Navedeno je da je na mrežnoj stranici Grada potrebno objavljivati informacije o aktivnostima u sustavu civilne zaštite Grada. Također je navedeno da je potrebno informirati djecu i mladež kroz školske ustanove i ostale građane putem sredstava javnog informiranja, kroz rad mjesnih odbora te javnih tribina o prijetnjama, mogućim posljedicama neželjenog događaja, načinu ponašanja u kriznim situacijama odnosno načinu provedbe samozaštite i organizirane zaštite, evakuacijskim procedurama i drugo.

U Planu djelovanja civilne zaštite Grada Pule – Pola od travnja 2023. navedeno je da je prilikom informiranja javnosti o mogućim opasnostima te postupanju u slučaju opasnosti potrebno voditi računa o svim vrstama invaliditeta (redovno informirati osobe s invaliditetom o načinima na koje je moguće kontaktirati hitne službe i drugo).

U Analizama stanja sustava civilne zaštite Grada za 2021., 2022. i 2023. navedeno je da je potrebno sve važnije upute i informacije o sustavu civilne zaštite Grada objaviti javno na mrežnoj stranici Grada te u rad mjesnih odbora uključiti i informacije o stanju sustava civilne zaštite na svome području. Također je navedeno da u slučaju velike nesreće ili katastrofe, proces komuniciranja i informiranja mora biti pravovremen, točan i pojednostavljen te je potrebno donijeti Plan kriznog komuniciranja kojim bi se odredila tijela i odgovorne osobe koje će ga provoditi, oblik provođenja, način komuniciranja i slično. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2023.) navedeni Plan nije donesen. Iz spomenutih Analiza nije vidljivo koje su konkretne aktivnosti edukacije stanovništva provedene. Na mrežnim stranicama Grada nema objavljenih informacija za građane o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite, na osiguranju zbrinjavanja građana u slučajevima velikih nesreća i katastrofa, kao ni osnovnih informacija o postupanju u slučaju potresa, elementarnih nepogoda, nuklearnih i drugih opasnosti.

Prema obrazloženju Grada, informiranje javnosti o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite i na osiguranju zbrinjavanja građana u slučajevima velikih nesreća i katastrofa do sada se objavljivalo kao obavijesti na mrežnim stranicama Grada, a informacije o skloništima kojima Grad upravlja dane su u više navrata lokalnim medijima. U tijeku je preoblikovanje mrežne stranice Grada na kojoj je predviđeno objavljivanje informacija za javnost o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite, upute za stanovništvo, lokacije skloništa i drugo. Također, Grad planira obilježiti skloništa tabelama te informirati javnost o njihovim lokacijama putem mjesnih odbora.

Informiranje javnosti o mogućem nastanku i razvoju katastrofe prema odredbama članka 67. Zakona o sustavu civilne zaštite provode Ministarstvo, nadležne službe drugih tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge stručne službe u području svoje nadležnosti. Informiranje javnosti mora biti pravodobno i svima dostupno.

Prema odredbama članka 17., stavka 5. navedenog Zakona, obveza izvršnog tijela jedinica lokalne samouprave je, između ostalog, pružati redovito i u najprimjerenijem obliku jasne i lako razumljive, preispitane i usklađene informacije o sigurnosnim mjerama i nužnom ponašanju u slučaju velike nesreće na području svoje nadležnosti. Na području Grada u prethodnih nekoliko godina nije bila proglašena velika nesreća.

Državni ured za reviziju preporučuje provoditi aktivnosti na edukaciji građana u vezi sa sustavom civilne zaštite, u skladu sa smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite Grada. Također, preporučuje na mrežnim stranicama Grada objavljivati informacije o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite za ostvarivanje zaštite i spašavanja građana u slučajevima velikih nesreća i katastrofa te u otklanjanju posljedica terorizma i ratnih razaranja.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I KORIŠTENJA SKLONIŠTA ZA GRAĐANE NA PODRUČJU GRADA PULE – POLA

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja i korištenja javnih i drugih skloništa na području Grada. Ciljevi revizije bili su provjeriti normativno uređenje odnosno uspostavu pravnog, strateškog i planskog okvira za učinkovito upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa, provjeriti evidencije i cjelovitost podataka o javnim i drugim skloništima na području Grada, provjeriti planiranje, izgradnju i održavanje javnih skloništa i koriste li se u skladu s propisima i pažnjom dobrog gospodara, utvrditi opravdanost i mogućnost izgradnje novih skloništa, odnosno prenamjenu postojećih objekata u skloništa, provjeriti provođenje informiranja javnosti o aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite i na osiguranju zbrinjavanja građana u slučajevima velikih nesreća i katastrofa.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da je Grad normativno uredio upravljanje i raspolaganje nekretninama u svom vlasništvu, donošenjem strategije utvrdio je srednjoročne ciljeve i smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom, donio je planske i druge dokumente u sustavu civilne zaštite, sastavio je evidenciju skloništa osnovne zaštite na svom području, proveo je detaljni pregled i kontrolu javnih skloništa radi utvrđivanja njihove ispravnosti, u poslovnim knjigama evidentirao je osnovna skloništa te obuhvatio godišnjim popisom imovine i obveza, uredio je uvjete i način davanja skloništa na uporabu te ugovarao zakup i korištenje javnih skloništa sa svim potrebnim elementima. Međutim, nije donio godišnje planove upravljanja imovinom, uključujući i javna skloništa, planom djelovanja civilne zaštite nisu obuhvaćeni svi objekti i kapaciteti za sklanjanje, planskim i drugim dokumentima civilne zaštite te u ustrojenim evidencijama nije navodio točne i sveobuhvatne podatke o skloništima koji su bitni za donošenje planova i odluka o upravljanju i korištenju javnih skloništa, javna skloništa nije evidentirao u registru imovine Grada te nije u potpunosti informirao javnost o skloništima i aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su aktivnosti Grada provedene u vezi s upravljanjem i korištenjem javnih i drugih skloništa na području Grada **učinkovite, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te daje sljedeće naloge i preporuke, prema područjima revizije:

1. Normativno uređenje upravljanja i korištenja javnih i drugih skloništa

- 1.1. Donositi godišnje planove upravljanja imovinom Grada te izvještavati o provedbi godišnjih planova upravljanja imovinom, koji bi, između ostalog, sadržavali i podatke o upravljanju i korištenju javnih skloništa, u skladu sa Strategijom upravljanja imovinom Grada Pule – Pola za razdoblje 2023. – 2028. godine te odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

1.2. Planom djelovanja civilne zaštite Grada Pule – Pola obuhvatiti i druge objekte i kapacitete za sklanjanje ljudi koji omogućavaju optimalnu zaštitu sa ili bez prilagodbe, kao što su podrumске i druge prostorije u građevinama koje su prilagođene za sklanjanje te komunalne i druge građevine ispod površine tla namijenjene javnoj uporabi kao što su garaže, trgovine i drugi pogodni prostori, kako je propisano odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite i Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja, u cilju osiguravanja većih uvjeta za sklanjanje ljudi.

1.3. U planskim i drugim dokumentima civilne zaštite Grada navoditi točne i sveobuhvatne podatke o skloništima na području Grada (podatke o broju skloništa, lokaciji, vlasništvu, stanju odnosno ispravnosti skloništa i druge podatke).

2. Evidencije javnih i drugih skloništa

2.1. U poslovnim knjigama Grada ispravno evidentirati sva javna skloništa u vlasništvu Grada i evidentirati skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa).

2.2. Godišnjim popisom imovine i obveza obuhvatiti skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa), u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

2.3. Javna skloništa kojima Grad upravlja evidentirati u registru imovine Grada.

2.4. Ažurirati evidenciju skloništa na području Grada s točnim podacima, dopuniti je podacima koji nisu uneseni u evidenciju i drugim podacima koji su bitni za donošenje planova i odluka o upravljanju i korištenju skloništa.

3. Planiranje, izgradnja i održavanje te korištenje javnih skloništa

3.1. Radi poštivanja načela transparentnosti, skloništa kojima Grad upravlja na korištenje dodjeljivati na temelju javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

3.2. U godišnjim analizama stanja sustava civilne zaštite Grada iskazivati ostvarene prihode od uporabe javnih skloništa na temelju zaključenih ugovora te ostvarene rashode za njihovo održavanje.

4. Informiranje javnosti

4.1. Provoditi aktivnosti na edukaciji građana u vezi sa sustavom civilne zaštite, u skladu sa smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite Grada.

4.2. Na mrežnim stranicama Grada objavljivati informacije o skloništima i aktivnostima koje se provode u sustavu civilne zaštite za ostvarivanje zaštite i spašavanja građana u slučajevima velikih nesreća i katastrofa te u otklanjanju posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s normativnim uređenjem za učinkovito upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa, evidentiranjem podataka o javnim i drugim skloništima koji su bitni za donošenje planova i odluka o upravljanju i korištenju skloništa, planiranjem, izgradnjom, održavanjem i korištenjem javnih skloništa te informiranjem javnosti, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja i korištenja skloništa na području Grada.

OČITOVANJE GRADA PULE – POLA

Grad se očitovao na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja i korištenja skloništa za građane na području Grada Pule – Pola te je prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad u Očitovanju, u vezi s nalogima i preporukama o evidenciji javnih skloništa kojima upravlja, navodi da će Upravni odjel za financije, gospodarstvo i provedbu ITU mehanizma tijekom 2024. evidentirati skloništa dopunske zaštite (tunelska skloništa) te da je krajem 2023. s Upravnim odjelom za lokalnu i mjesnu samoupravu, Odsjekom za zaštitu i redarstvo uskladio evidenciju skloništa osnovne i pojačane zaštite.

U vezi s nalogom o donošenju godišnjih planova upravljanja imovinom Grada, navodi da će godišnje planove upravljanja imovinom, kojima će obuhvatiti i skloništa kojima Grad upravlja, donositi u propisanim rokovima.

U vezi s nalogom o dodjeljivanju skloništa na korištenje navodi da će skloništa dodjeljivati na temelju javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.